

Міністерство освіти і науки України

Рівненський державний гуманітарний університет

Кафедра документальних комунікацій та менеджменту

65 - 454

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

**до самостійного вивчення дисципліни
«Експертиза товарів та послуг»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за спеціальністю «Маркетинг»
денної та заочної форм навчання**

Методичні вказівки до самостійного вивчення дисципліни «Експертиза товарів та послуг» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю «Маркетинг» денної та заочної форм навчання. № 65 - 454 (Машта Н.О., Рівне: РДГУ, 2025. 15 с.).

Укладач:

Машта Н.О., к.т.н., доцент кафедри документальних комунікацій та менеджменту

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри документальних комунікацій та менеджменту.

Відповідальний за випуск завідувач кафедри менеджменту, доцент, доктор економічних наук Микитин Т.М.

Рецензенти:

Берташ Б.М., доцент кафедри документальних комунікацій та менеджменту РДГУ, канд. економ. наук

Поліщук О.Ю., доцент кафедри документальних комунікацій та менеджменту РДГУ, кандидат економічних наук

Зміст

ВСТУП.....	4
1 Мета і завдання дисципліни	4
2 Програма навчальної дисципліни.....	5
3 Зміст та завдання на контрольну роботу.....	7
4 Список рекомендованої літератури.....	10
Додаток А. Зміст та приклад виконання завдання 71	13

ВСТУП

Методичні вказівки до самостійного вивчення дисципліни «Експертиза товарів та послуг» розроблені для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю «Маркетинг» денної та заочної форм навчання.

Дисципліна «Експертиза товарів та послуг» охоплює теоретичні та практичні аспекти оцінювання якості товарів і послуг, їх відповідності нормативним вимогам та споживчим очікуванням. У процесі вивчення студенти набувають знань про методи контролю якості та нормативно-правові аспекти експертизи, що є необхідними для ефективної діяльності у сфері маркетингу.

Методичні рекомендації містять перелік тем для опрацювання, контрольні питання, завдання для самостійної роботи, а також список рекомендованої літератури. Запропоновані матеріали допоможуть студентам ефективно засвоїти навчальний матеріал, розвинути аналітичне мислення та практичні навички, необхідні для проведення експертизи товарів і послуг у професійній діяльності.

1 Мета і завдання дисципліни

Дисципліна «Експертиза товарів та послуг» є важливим складником підготовки фахівців у сфері маркетингу, забезпечуючи їх знаннями та навичками з оцінювання якості товарів і послуг. Вона охоплює методи експертизи, особливості товарознавчих, санітарно-гігієнічних, екологічних, судових експертиз, а також підходи до оцінки послуг.

Курс вивчає концептуальні засади товарної експертизи, зокрема її предмет, об'єкти, суб'єкти, принципи та класифікацію. Окрема увага приділяється методам експертного аналізу, включаючи органолептичні, реєстраційні, сенсорні та аналітичні підходи.

Студенти знайомляться з нормативно-правовою базою експертизи, принципами сертифікації та оцінювання відповідності. Важливим аспектом дисципліни є розгляд сучасних методів визначення якісних характеристик товарів і послуг, що дозволяє формувати практичні навички майбутніх фахівців.

Завдяки вивченню дисципліни здобувачі вищої освіти отримують необхідні компетенції для професійної діяльності у сфері маркетингу, товарознавства та контролю якості.

Мета: сформувані у здобувачів вищої освіти цілісну систему знань про порядок організації та проведення різних видів експертизи товарів та послуг, що дасть їм змогу ефективно оцінювати якість, конкурентоспроможність та споживчу вартість товарів, забезпечувати відповідність товарів і послуг нормативним вимогам і потребам ринку, а також приймати обґрунтовані маркетингові рішення щодо їх просування, позиціонування та вдосконалення.

Завдання: ознайомити здобувачів вищої освіти з принципами та методами експертизи товарів та послуг; розкрити сутність та зміст експертизи, її науково-теоретичні засади; вивчити законодавчу та нормативну базу експертизи товарів та послуг; ознайомитися із загальними методиками експертизи товарів і послуг; навчитися використовувати основні методи експертизи.

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти за спеціальністю «Маркетинг» та освітньо-професійної програми «Маркетинг» РДГУ дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти таких загальних компетентностей:

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК12. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Процес вивчення дисципліни спрямований на отримання програмних результатів навчання:

Р6. Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності.

Р11. Демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта.

Р15. Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних принципів маркетингу, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості.

Р18. Демонструвати відповідальність у ставленні до моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства у професійній маркетинговій діяльності.

2 Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.

Концептуальні засади товарної експертизи

Тема 1. Концептуальні засади товарної експертизи

Термін "експертиза". Предмет і завдання товарної експертизи. Відмінності експертизи від контролю. Класифікація експертиз. Принципи товарної експертизи.

Об'єкти товарної експертизи. Суб'єкти товарної експертизи. Вимоги до експертів. Права та обов'язки експертів при проведенні товарної експертизи. Законодавча база товарної експертизи.

Тема 2. Методи товарної експертизи

Класифікація методів товарної експертизи.

Вимірювальні методи товарної експертизи: класичні та сучасні. Реєстраційні методи товарної експертизи. Органолептичні методи товарної експертизи.

Класифікація експертних методів товарної експертизи: методи групового опитування та математико-статистичні.

Тема 3. Міжнародний підхід до класифікації та організації сенсорних методів товарної експертизи

Сенсорний аналіз. Цілі сенсорного аналізу. Міжнародна класифікація сенсорних методів аналізу.

Споживчі методи сенсорного аналізу: сутність, мета, загальні вимоги. Метод прийнятності. Метод переваг.

Аналітичні методи сенсорного аналізу: розпізнавальні, описові, методи шкал і категорій.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

Організаційні засади окремих видів експертиз

Тема 4. Товарознавча експертиза.

Поняття і завдання товарознавчої експертизи. Підстави для проведення товарознавчої експертизи.

Кількісна експертиза: призначення, завдання, документальне оформлення.

Якісна експертиза: призначення, завдання, документальне оформлення.

Асортиментна експертиза. Документальна експертиза. Комплексна експертиза. Товарознавча експертиза вантажів на залізниці.

Тема 5. Санітарно-гігієнічна, ветеринарно-санітарна та екологічна експертизи

Санітарно-гігієнічна експертиза. Об'єкти і суб'єкти санітарно-гігієнічної експертизи. Гігієнічна експертиза. Фітосанітарна експертиза. Технологічна експертиза. Медична експертиза.

Ветеринарно-санітарна експертиза. Завдання ветеринарно-санітарної експертизи. Інформаційне забезпечення ветеринарно-санітарної експертизи. Державний ветеринарно-санітарний нагляд.

Поняття екологічної експертизи. Об'єкти і суб'єкти екологічної експертизи. Правові форми екологічної експертизи. Екологічні показники. Етапи проведення екологічної експертизи. Структура та особливості видачі висновку екологічної експертизи.

Тема 6. Концептуальні засади експертизи послуг

Основні поняття і терміни щодо якості послуг та їх надання. Інформаційне забезпечення експертизи послуг. Підходи до оцінки якості послуг. Споживче сприйняття якості у процесі експертизи послуг. Відповідальність за неякісне надання послуг.

Етапи здійснення експертизи послуг. Підстави для призначення експертизи послуг. Методи та інструменти, які застосовуються для експертного оцінювання послуг. Документальне оформлення результатів експертизи послуг.

Тема 7. Судова експертиза

Поняття судової експертизи. Предмет, об'єкти та суб'єкти судових експертиз в Україні.

Законодавче регулювання судової експертизи в Україні. Підстави для призначення судових експертиз. Завдання судових експертиз.

Права, обов'язки та відповідальність судових експертів.

Особливості оформлення результатів судових експертиз.

Методичні підходи до розрахунку ринкової вартості майна під час проведення судових товарознавчих експертиз: витратний, дохідний, порівняльний.

3 Зміст та завдання на контрольну роботу

Здобувачі вищої освіти денної та заочної форм навчання після самостійного опрацювання вищевказаного матеріалу повинні дати розгорнуті відповіді на поставлені запитання. Відповіді мають бути чіткими, по суті поставленого запитання, у необхідному обсязі та супроводжуватись схемами, графіками, таблицями, рисунками, посиланнями на використані джерела інформації.

До контрольної роботи здобувача вищої освіти висуваються наступні вимоги:

1. Робота виконується здобувачем вищої освіти відповідно до варіанту, який визначається двома останніми цифрами номера залікової книжки здобувача вищої освіти. Наприклад, номер залікової книжки 03014. Варіант, за яким необхідно виконати контрольну роботу, №14. Завдання для цього варіанту необхідно вибирати за таблицею 1 і переліком питань, наведеним нижче. Для варіанту 14 необхідно виконати завдання № 15, 29, 44, 59, 71.
2. Контрольна робота виконується на стандартних аркушах паперу формату А4. Текст друкується (Times New Roman, 14 pt, 1.5 інтервал); сторінки нумеруються.
3. Робота повинна завершуватись списком використаних джерел, на які по тексту контрольної роботи повинні бути посилання.
4. Контрольна робота повинна бути представлена викладачу на початку заліково-екзаменаційної сесії (у електронному або паперовому вигляді). Здобувач вищої освіти, який не виконав завдання або робота якого не захищена, до заліку не допускається.

Таблиця 1 – Вибір варіанту завдання на контрольну роботу

Останні цифри залікової книжки	Завдання для виконання	Останні цифри залікової книжки	Завдання для виконання
00	1, 15, 30, 45, 71	50	16, 30, 45, 60, 71
01	2, 16, 31, 46, 71	51	17, 31, 46, 61, 71

Останні цифри залікової книжки	Завдання для виконання	Останні цифри залікової книжки	Завдання для виконання
02	3, 17, 32, 47, 71	52	18, 32, 47, 62, 71
03	4, 18, 33, 48, 71	53	19, 33, 48, 63, 71
04	5, 19, 34, 49, 71	54	20, 34, 49, 64, 71
05	6, 20, 35, 50, 71	55	21, 35, 50, 65, 71
06	7, 21, 36, 51, 71	56	22, 36, 51, 66, 71
07	8, 22, 37, 52, 71	57	23, 37, 52, 67, 71
08	9, 23, 38, 53, 71	58	24, 38, 53, 68, 71
09	10, 24, 39, 54, 71	59	25, 39, 54, 69, 71
10	11, 25, 40, 55, 71	60	26, 40, 55, 70, 71
11	12, 26, 41, 56, 71	61	27, 41, 56, 1, 71
12	13, 27, 42, 57, 71	62	28, 42, 57, 2, 71
13	14, 28, 43, 58, 71	63	29, 43, 58, 3, 71
14	15, 29, 44, 59, 71	64	30, 44, 59, 4, 71
15	16, 30, 45, 60, 71	65	31, 45, 60, 5, 71
16	17, 31, 46, 61, 71	66	32, 46, 61, 6, 71
17	18, 32, 47, 62, 71	67	33, 47, 62, 7, 71
18	19, 33, 48, 63, 71	68	34, 48, 63, 8, 71
19	20, 34, 49, 64, 71	69	35, 49, 64, 9, 71
20	21, 35, 50, 65, 71	70	36, 50, 65, 10, 71
21	22, 36, 51, 66, 71	71	37, 51, 66, 11, 71
22	23, 37, 52, 67, 71	72	38, 52, 67, 12, 71
23	24, 38, 53, 68, 71	73	39, 53, 68, 13, 71
24	25, 39, 54, 69, 71	74	40, 54, 69, 14, 71
25	26, 40, 55, 70, 71	75	41, 55, 70, 15, 71
26	27, 41, 56, 1, 71	76	42, 56, 1, 16, 71
27	28, 42, 57, 2, 71	77	43, 57, 2, 17, 71
28	29, 43, 58, 3, 71	78	44, 58, 3, 18, 71
29	30, 44, 59, 4, 71	79	45, 59, 4, 19, 71
30	31, 45, 60, 5, 71	80	46, 60, 5, 20, 71
31	32, 46, 61, 6, 71	81	47, 61, 6, 21, 71
32	33, 47, 62, 7, 71	82	48, 62, 7, 22, 71
33	34, 48, 63, 8, 71	83	49, 63, 8, 23, 71
34	35, 49, 64, 9, 71	84	50, 64, 9, 24, 71
35	36, 50, 65, 10, 71	85	1, 15, 30, 45, 71
36	37, 51, 66, 11, 71	86	2, 16, 31, 46, 71
37	38, 52, 67, 12, 71	87	3, 17, 32, 47, 71
38	39, 53, 68, 13, 71	88	4, 18, 33, 48, 71
39	40, 54, 69, 14, 71	89	5, 19, 34, 49, 71
40	41, 55, 70, 15, 71	90	6, 20, 35, 50, 71
41	42, 56, 1, 16, 71	91	7, 21, 36, 51, 71
42	43, 57, 2, 17, 71	92	8, 22, 37, 52, 71
43	44, 58, 3, 18, 71	93	9, 23, 38, 53, 71
44	45, 59, 4, 19, 71	94	10, 24, 39, 54, 71
45	46, 60, 5, 20, 71	95	11, 25, 40, 55, 71
46	47, 61, 6, 21, 71	96	12, 26, 41, 56, 71
47	48, 62, 7, 22, 71	97	13, 27, 42, 57, 71
48	49, 63, 8, 23, 71	98	14, 28, 43, 58, 71
49	50, 64, 9, 24, 71	99	15, 29, 44, 59, 71

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Поняття «якість» та його еволюція.
2. Основні науковці, які зробили внесок у теорію управління якістю.
3. Поняття «експертиза». Основні визначення та підходи.
4. Предмет і завдання товарної експертизи.
5. Відмінності товарної експертизи від контролю якості.
6. Класифікація експертиз: критерії та особливості.
7. Принципи товарної експертизи.
8. Об'єкти товарної експертизи: види та особливості.
9. Суб'єкти товарної експертизи: права, обов'язки та вимоги.
10. Законодавча база товарної експертизи в Україні.
11. Основні етапи проведення товарної експертизи.
12. Роль стандартизації у товарній експертизі.
13. Нормативно-правові документи у сфері товарної експертизи.
14. Сертифікація продукції як складова товарної експертизи.
15. Основні методи товарної експертизи: загальна класифікація.
16. Вимірювальні методи товарної експертизи: класичні та сучасні підходи.
17. Реєстраційні методи товарної експертизи: сутність та особливості.
18. Органолептичні методи товарної експертизи.
19. Методологія групового експертного опитування в товарній експертизі.
20. Використання математико-статистичних методів у товарній експертизі.
21. Основи сенсорного аналізу товарів.
22. Класифікація сенсорних методів аналізу.
23. Метод прийнятності у сенсорному аналізі товарів.
24. Метод переваг у сенсорному аналізі товарів.
25. Аналітичні методи сенсорного аналізу товарів.
26. Поняття та завдання товарознавчої експертизи.
27. Підстави для проведення товарознавчої експертизи.
28. Види товарознавчої експертизи.
29. Кількісна експертиза товарів: сутність та завдання.
30. Якісна експертиза товарів: основні етапи.
31. Документальна експертиза товарів: основні аспекти.
32. Комплексна експертиза товарів: переваги та особливості.
33. Асортиментна експертиза: сутність та практичне застосування.
34. Особливості товарознавчої експертизи вантажів на залізниці.
35. Санітарно-гігієнічна експертиза: об'єкти та суб'єкти.
36. Ветеринарно-санітарна експертиза: основні завдання та етапи.
37. Інформаційне забезпечення ветеринарно-санітарної експертизи.
38. Поняття та сутність екологічної експертизи.
39. Правові форми екологічної експертизи.
40. Об'єкти та суб'єкти екологічної експертизи.
41. Основні етапи проведення екологічної експертизи.
42. Документальне оформлення результатів екологічної експертизи.
43. Екологічні показники товарів та їх оцінка.

44. Основні поняття та терміни щодо якості послуг.
45. Інформаційне забезпечення експертизи послуг.
46. Основні підходи до оцінки якості послуг.
47. Споживче сприйняття якості послуг.
48. Відповідальність за неякісне надання послуг.
49. Методи та інструменти, які застосовуються для експертного оцінювання послуг.
50. Документальне оформлення результатів експертизи послуг.
51. Підстави для призначення експертизи послуг.
52. Поняття судової експертизи.
53. Предмет, об'єкти та суб'єкти судової експертизи в Україні.
54. Законодавче регулювання судової експертизи в Україні.
55. Підстави для призначення судових експертиз.
56. Основні завдання судових експертиз.
57. Права, обов'язки та відповідальність судових експертів.
58. Особливості оформлення результатів судової експертизи.
59. Методи визначення ринкової вартості майна в судовій експертизі.
60. Витратний метод оцінки ринкової вартості товарів.
61. Дохідний метод оцінки ринкової вартості товарів.
62. Порівняльний метод оцінки ринкової вартості товарів.
63. Маркетингові аспекти експертизи товарів.
64. Використання цифрових технологій у товарній експертизі.
65. Вплив глобалізації на стандарти товарної експертизи.
66. Основні тенденції розвитку товарної експертизи в світі.
67. Використання штучного інтелекту в процесах товарної експертизи.
68. Дизайн упаковки як складова маркетингової стратегії.
69. Вплив упаковки на поведінку споживача.
70. Сертифікація та маркування товарів у контексті експертизи.
71. Використовуючи порівняльний підхід до оцінки ринкової вартості майна та запропонований у додатку А алгоритм, визначте ринкову вартість вашого мобільного телефону.

4 Список рекомендованої літератури

Основна

1. Архіпов В.В. Судово-товарознавча експертиза товарів народного споживання та послуг. Теорія та практика. К.: ЦУЛ, 2021. 306 с.
2. Батутіна А.П., Ємченко І.В. Експертиза товарів: Навчальний посібник. К.:ЦУЛ, 2003. 278 с.
3. Коломієць Т.М., Притульська Н.В., Романенко О.Л. Експертиза товарів: Підручник. К.: КНТЕУ, 2001. 274 с.
4. Кузнецова Н. Експертиза продовольчих товарів. Навчальний посібник / Н.Кузнецова, О. Юдічева, З.Котова, З.Рачинська. К.: Ліра-К, 2014. 300 с.
5. Лазор О.Я. Екологічна експертиза: теорія, методологія, практика: Монографія/ За науковою редакцією проф. М.Д.Лесечка. Львів: Ліга-Прес, 2002. 364 с.

6. Методика визначення вартості майна. Харків: Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз, 2004 р. (реєстраційний номер 12.1.17)
7. Назаренко Л.О. Експертиза товарів. Експертиза продовольчих товарів. К.: ЦУЛ. 2019. 312 с.
8. Траченко Л. А. Експертиза послуг. Навчальний посібник. Одеса ОНЕУ, ротапринт, 2017. – 243 с. URL: <http://surl.li/ncbnm>
9. Самойленко А.А. Технологія та контроль за якістю надання послуг: Навч. посіб. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2003. 244 с.

Допоміжна

10. Закон України "Про захист прав споживачів", № 3161-IV від 1.12.2005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>
11. Закон України "Про торгово-промислові палати України" № 671-97 від 2.12.1997 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/671/97-%D0%B2%D1%80#Text>
12. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» № 2059–XVIII від 23 травня 2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19#Text>
13. Закон України «Про систему громадського здоров'я» № 2573-IX від 06 вересня 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2573-20#Text>
14. Закон України «Про судову експертизу» № 4038-XII від 25 лютого 1994 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#Text>
15. Інструкція "Про порядок проведення експертизи товарів (продукції) експертами Торгово-промислових палат України". К.: Торгово-промислова палата, 2000 р.
16. Інструкція про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення та товарів народного споживання за якістю (№ П-7). URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/140341_140341
17. Інструкція про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення та товарів народного споживання за кількістю (№ П-6). URL: <https://ips.ligazakon.net/document/FIN382>
18. Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження інструкції про особливості здійснення судово-експертної діяльності атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах», № 3505/5 від 12.12.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1431-11#Text>
19. Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень», № 53/5 від 08.10.1998 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text>
20. Постанова Кабінету Міністрів України "Про затвердження Національного стандарту №1 "Загальні засади оцінки майна і майнових прав", № 1440 від 10 вересня 2003 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1440-2003-%D0%BF#Text>
21. Розрахунок втрати якості непродовольчих товарів у зв'язку з їх зносом та

наявністю дефектів, який використовується при проведенні товарознавчих досліджень (методичні рекомендації). К.: Київський науково-дослідний інститут судових експертиз, 2003 р.

22. Чинні стандарти та технічні регламенти на товари і послуги.

Інформаційні Інтернет-ресурси

1. Освітньо-професійна програма «Маркетинг» підготовки бакалавра спеціальності 075 «Маркетинг»: https://www.rshu.edu.ua/images/osvitni_programi/2023/osv_prog_bak_075_marketing_2023.pdf
2. Бібліотеки:
 - РДГУ: <http://library.rshu.edu.ua>
 - Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека: <https://libr.rv.ua>
 - Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського www.nbuv.gov.ua
 - Державна науково-технічна бібліотека України – www.gntb.n-t.org
3. Сайт незалежних споживчих експертиз <https://test.org.ua/>.
4. Сайт Верховної ради України <http://www.rada.com.ua>.
5. Портал нормативних документів «Леонорм» <http://leonorm.com/>.
6. Он-лайн бібліотека для студентів <https://www.twirpx.com/>.
7. Каталог стандартів <https://uas.gov.ua/standards-catalog/categories>

Зміст та приклад виконання завдання 71

Використовуючи порівняльний підхід до оцінки ринкової вартості майна та запропонований нижче алгоритм, визначте ринкову вартість вашого мобільного телефона.

ПРИКЛАД ВИКОНАННЯ

Використовуючи порівняльний підхід до оцінки ринкової вартості майна, визначте ринкову вартість мобільного телефона Samsung Galaxy A325F/DS.

Визначення ринкової вартості майна порівняльним підходом проводиться у такій послідовності.

Етап 1. Встановлення факторів, від яких залежить вартість досліджуваного майна.

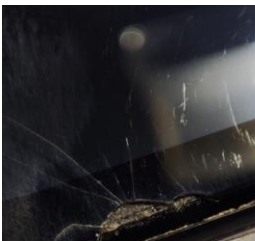
При встановленні ринкової вартості товару експерт визначає фактори, від яких залежить вартість досліджуваного майна.

Для мобільних телефонів – це:

- найменування виробу
- модель
- дата виготовлення
- термін експлуатації
- технічні характеристики
- країна-виробник
- попит на ринку
- товарний вигляд
- технічний стан - можливість використання за призначенням

Етап 2. Опис об'єкта дослідження (найменування об'єкта, інформація з маркування та матеріалів справи, супровідних документів) та його фотографування.

Об'єктом дослідження є мобільний телефон Samsung, модель Galaxy A325F/DS. У використанні з 2021 року. Зовнішній вигляд наведено на фото №1, фото №2, фото №3, фото №4.

			
Фото 1	Фото 2	Фото 3	Фото 4

Етап 3. Візуальний огляд об'єкта дослідження, перевірка його справності.

За результатами візуального огляду виявлено, що мобільний телефон Samsung Galaxy A325F/DS частково втратив свою якість: виявлено потертості корпусу; тріщини на захисному склі екрану; скло вбудованих камер містить потертості. Функціональних порушень у роботі телефону не виявлено.

У даному випадку на досліджуваний телефон відсутні будь-які супровідні документи щодо дати виробництва, упаковка відсутня.

За словами власника (відомі з постанови від 16.11.2023 року) телефон знаходиться у використанні з 20 листопада 2021 року.

Етап 4. Маркетингове дослідження цін вторинного ринку подібних об'єктів.

Таке дослідження доцільно проводити через вивчення пропозицій у газетах оголошень, інтернет-платформах з оголошеннями на дату, близьку до дати визначення ринкової вартості об'єкта дослідження.

Результати досліджень доцільно занотувати у таблицю 2. Приклад таблиці 2 подано нижче.

Таблиця 2 - Розрахунок ринкової вартості телефону Samsung Galaxy A325F/DS із застосуванням порівняльного підходу станом на «27» листопада 2023 року

Критерій порівняння*	Пропозиція 1 (https://www.olx.ua/d/uk/obyavlenie/prodam-samsung-galaxy-a32-sm-a325f-ds-4-64gb-vdpravlenno-olh-dostav-IDTKluP.html)	Пропозиція 2 (https://www.olx.ua/d/uk/obyavlenie/smartfon-samsung-galaxy-a32-sm-a325f-ds-4-128-gb-IDTGZS4.html)	Пропозиція 3 (https://www.olx.ua/d/uk/obyavlenie/samsung-galaxy-a32-5g-IDTvLSu.html)	Пропозиція 4	Телефон, наданий на дослідження
Товарний вигляд	Відмінний	Відмінний	Відмінний		Добрий
Тривалість експлуатації	Вживаний	Вживаний	Вживаний		2 роки
Можливість використання за призначенням	Так	Так	Вживаний Так		Так
Тривалість роботи акумулятора	1 день	Не зазначено	Не зазначено		1 день
Дата продажу на платформі оголошень	26.11.2023	20.11.2023	04.11.2023		
Ринкова вартість, грн.	3200	4000	5000		2880

*Кількість критеріїв порівняння може бути збільшена

Етап 5. Встановлення ринкової вартості об'єкта дослідження з урахуванням його технічного стану та товарного вигляду.

Орієнтовні відсотки втрати якості від пошкоджень наведені у Методичних рекомендаціях «Розрахунок втрати якості непродовольчих товарів у зв'язку з їх зносом та наявністю дефектів, який використовується при проведенні товарознавчих досліджень». Згідно з таблицею 16.2 відсоток втрати якості мобільних телефонів через забруднення та подряпини може становити 5-30%.

Зважаючи на наявні пошкодження досліджуваного телефону – тріщини на захисному склі, потертості камери, прийmemo відсоток втрати якості у розмірі 20% від середньоринкової (4066 грн.)

Тому, ринкова вартість становитиме: 3252 грн.

Навчальне видання

**Методичні рекомендації
до самостійного вивчення дисципліни
«Експертиза товарів та послуг»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
за спеціальністю «Маркетинг» денної та заочної форм навчання**

Укладач: МАШТА Надія Олександрівна